

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. Utrum Vicarius Generalis, non obstante eo errore, quòd in Rescripto
positus fuerit tertius gradus consanguinitatis loco terrii affinitatis & c.
dispensare nihilominus potuerit, ut dictæ personæ ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

CASUS LXXX.

*De dispensatione ad contrahendum matrimonium, de-
que errore in ea commisso.*

CAjus vult matrimonium contrahere cum Caja divite puella, sed cum audiat, eam in tertio affinitatis gradu sibi conjunctam esse, dispensationem à Pontifice petit, re tota sincere eidem proposita. Pontifex perfecta supplicatione committit Vicario Generali, ut si noverit preces veritate niti, dispense cum Cajo ad ducendam Cajam; sed cum in Bulla Pontificia erratum sit, & loco affinitatis positus sit tertius gradus consanguinitatis, ac loco Caji positum sit nomen Titii, & loco Diocesis A. Diocesis B. idcirco Vicarius Generalis dubius hæret, an cum Cajo dispensare possit? Unde

QUÆR. I. Utrum Vicarius Generalis, non obstante eo errore, quod in Rescripto positus fuerit tertius gradus consanguinitatis loco tertii affinitatis, dispensare nihilominus potuerit, ut dictæ personæ matrimonio jungantur?

QUÆR. II. An error, qui committitur in nomine mutato, vitiet Rescriptum, seu dispensationem?

QUÆR. III. An & qualis Vicarius Generalis exequi possit commissionem, quæ per errorem sit Officiali, seu Vicario Gen. Diocesis A. loco Diocesis B.?

463 **A**D I. Q. Noto, posse aliquam qualitatem adjici Legatis, Rescriptis &c. causâ demonstrationis, & causâ taxationis. Quando autem censetur aliquid adjectum causâ demonstrationis, & quando causâ taxationis, explicat Fel. C. super litteris n. 4. de Rescriptis. ubi cum aliis Jurisperitis hanc tradit regulam.
Gracia

Gratiâ demonstrationis censetur aliquid apponi, quando sub diversis verborum conceptionibus exprimitur; causâ verò taxationis, quando sub una verborum conceptione exprimitur. Exemplum ponunt in legatis, ubi si præcedat dispositio testatoris significans, quid solvi debeat, & postea subnectatur præstatio, unde faciendâ sit, ac proinde duæ sint orationes, additio illa videtur apposta gratiâ demonstrationis, unde non limitat dispositionem, sed solum demonstrat, unde facilius solvi possit, & sic quamvis deficiat, adhuc debetur; quando verò unica est oratio significans, quid, & unde solvi debeat, tunc illa assignatio taxat dispositionem, ac ea deficiente deficit, v. g. lego centum, quæ sunt in arca, vel quæ mihi debet Cajus, ubi, si non sint in arca, vel Cajus non debeat, perit legatum. Aliud exemplum in Beneficiis ponit Borojus in 1. lectura n. 45, ut sit causa demonstrationis, v. g. confero tibi hoc Beneficium, quod fuit erectum in tali Ecclesia pro dignitate, vel quod est dignitas in tali Ecclesia; Causa verò taxationis, confero tibi dignitatem talis Ecclesiæ &c. Verum hanc regulam non procedere universaliter latè probat Tambur. de Sacrif. Miss. l. 3. c. 1. §. 3. n. 80. cum res à Notariis, seu scribis dependeat, qui vel unica oratione, vel multiplici legatum suo arbitratu, & sine ullo delectu scribere so-

lent. Sanch, verò l. 8. D. 21. ait, eam regulam benè adaptari posse legatis, & Contractibus; non autem dispensationibus, & Beneficiorum impetrationibus, quia cum forma communis sic se habeat: proponit supplicans se esse conjunctum in tali gradu cum foemina, quam vult ducere; in beneficii verò impetratione: proponit in tali Ecclesia vacare Beneficium curatum; & Pontifex simpliciter respondet, si ita est, dispensetur, vel conferatur, vel ipsemet conferat, censetur, semper adjectam esse qualitatem per modum taxationis, & ita inutilem fore dispensationem, cum semper sit unica oratio: Unde concludit non esse sufficiens signum ad colligendum apponi gratiâ taxationis, unicam esse orationem, sed aliunde id petendum esse. His præmissis.

Ad 1. Q. Videtur, non posse 464
Vicarium Generalem dispensare cum Cajo, & Caja ad contrahendum, quia, licet quando error qualitatis adjicitur per modum demonstrationis non faciat inutilem dispensationem, vel Rescriptum, quando de corpore, sive rei substantia constat; error tamen qualitatis adjectæ per modum taxationis, ita ut rei substantiam designet, & contineat, omninò vitiat dispositionem, vel Rescriptum, ut colligitur ex dictis, & C. super litteris cit. de Rescript. Atqui
error,

error, qui irrepsit in posito casu, haud dubiè est circa qualitatem pertinentem ad rei substantiam, ideòque adjectam per modum taxationis.

465 Nihilominus dicendum est, errorem illum, qui in posito casu irrepsit, nullatenus vitiasse dispensationem illam Pontificiam. Ratio est; quia verba debent servire intentioni; non autem intentio ipsis verbis: atqui intentio Pontificis fuit, velle dispensare in tertio affinitatis gradu, quia haud dubiè voluit Pontifex dispensare super eo ipso matrimonii impedimento, quod sibi propositum fuerat, & de quo petebatur dispensatio; propositum autem fuerat impedimentum affinitatis, & de hoc petita fuit dispensatio: ergo in illo voluit Pontifex dispensare, sive ejus dispensationem Vicario Generali committere; ut adeò error ille præter mandantis intentionem ex scriptoris incuria irrepsit, & idcirco omninò materialem censendum esse, cujus ratio habenda non est: atque adeò posse Vicarium Generalem executioni mandare commissionem illam sibi à Pontifice factam, siquidem sufficienter sibi constet, errorem illum non fuisse commissum à Ca-jo in ipsa supplici petitione.

Nec obstat citt. *C. super literis*, ubi habetur, quòd verba Rescripti sint strictè accipienda, & ad alios

casus, quàm expressos, non extendenda.

Nam ibi statim subjungitur: *nisi de intentione mandantis aliud appareret expresse*: ex quo potius probatur tradita suprà resolutio, cum hïc de mente Pontificis nullatenus dubitari possit, ut suprà insinuatum est.

Aliud tamen foret, si in ipsa Oratoris supplicatione per errorem loco affinitatis posita esset consanguinitas, vel loco Consanguinitatis affinitas. Tunc vitaretur Rescriptum juxta Stylum Curiaë, qui exigit verum impedimentum exprimi teste Corrad. in Curia diu versato, in Praxi dispens. Apost. l. 7. c. 5. n. 71. & seqq. Accedit, quòd impedimenta illa sint diversa, & secundùm se differant specie, nec unum includatur in altero, dispensatio autem, cum sit odiosa, nequeat extendi ad casum diversum, etsi par vel major ratio sit pro altero casu, ut notat Felin. *C. Postulasti de Reser.*

Ad 2. Q. Quando erratur in nomine illius, quo cum dispensatur, videtur, dispensationem subrepticam, & irritam esse: argumento tum ex *C. significante de Rescript.* desumpto, ubi petatum fuit à Pontifice Rescriptum contra G. Remensis Diocesis, cum tamen non esset Remensis, sed Leonensis, & decisum est, Rescriptum